

Policja stołeczna

A. O—K.

RUCH KOŁOWY.

(Ciąg dalszy.)

f) Samochody. Do jeżdżenia po ulicach mogą być dopuszczone tylko te samochody, które podlegały rejestracji i oględzinom odnośnych władz i zostały zaopatrzone w odpowiednie świadectwo, oraz numer porządkowy. Właściciele samochodów powinni składać odnośnym urzędowi rysunek lub fotografię samochodów, świadectwa fabryk z których pochodzą, z wymiarami systemu i wagi samochodu, oraz jego siły nośnej — teoretycznej i rzeczywistej. Do prowadzenia samochodu mogą być dopuszczone tylko te osoby, które były poddane specjalnemu egzaminowi z umiejętności kierowania samochodem i znajomości przepisów obowiązujących, na co zostało mu wydane specjalne pozwolenie imienne z fotografią. Pozwolenie na kierowanie samochodem, oraz świadectwo na posiadanie samochodu osoby interesowane powinny stale posiadać przy sobie i okazywać na każde żądanie policji. Numer porządkowy wydany dla danego samochodu, mógłby tylko jeszcze służyć jedynie bez prawa przeniesienia na inny samochód, choćby należący do tegoż samego właściciela. Oba świadectwa ważne byłyby mogły jedynie na przeciąg roku. W razie ustąpienia samochodu innej osobie nabywca i dawny właściciel jego powinni w ciągu 4 dni zawiadomić dział ruchu kołowego P. P. o sprzedaży i wymienić świadectwa na imię nowonabywcy. Posiadanie świadectwa i numeru jest obowiązujące dla wszystkich bez wyjątku samochodów w Polsce. Numer samochodu powinien być umieszczony zarówno z przodu jak i z tyłu samochodu. Osoby i przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą i naprawą samochodów obowiązane są na czas odbywania próbnej jazdy wydawać t. zw. „próbne numery” specjalnego kształtu i barwy. Numer taki może być przenoszony z jednego samochodu na drugi. Próbny numer mógłby być przyczepiany tylko na istotnie próbowanym samochodzie. Kierowca na takim samochodzie winien posiadać pozwolenie na prowadzenie samochodu na ogólnych zasadach. Samochody udające się do działu ruchu kołowego P. P. dla lustracji lub rejestracji i dla otrzymania numeru mogą się chwilowo znajdować na ulicach bez numerów, lecz powinny posiadać piśmienny dowód wezwania przez policję do przedstawienia samochodu. Samochody przybywające z zagranicy mają prawo czasowo kursować na zasadzie międzynarodowego świadectwa i numeru, lecz muszą się stosować do obowiązujących miejscowych przepisów o ruchu samochodowym. Jeżeli zagraniczny samochód (lub zamiejski) dłuższy czas ma przebywać w danym mieście winien właściciel jego zameldować się w dziale ruchu kołowego P. P. Samochody podlegają opodatkowaniu na rzecz miasta w wysokości przez magistrat oznaczonej. Wyścigi samochodowe na drogach publicznych bez zezwolenia odnośnych władz są zabronione. Szybkość jazdy samochodów w granicach miast oraz miejscowości zaludnionych nie może być większa niż 12 do 20 klm. na godzinę. Obowiązuje jazda po prawej stronie (w kierunku jazdy) z zachowaniem przepisów specjalnych na niektó-

rych ulicach, zasadniczo w linii prostej. Na skrajach, pochyłości i przy skrzyżowaniu ulic samochody winny trzymać się możliwie środka ulicy. Przedewszystkiem zaś kierowca powinien pamiętać, że ulica lub droga służy do użytku ogółu a nie jedynie dla niego. To pojęcie obowiązuje kierowcę, aby zachowywał się tak, iżby jazdą swą nie kępował przejeźdnego i pieszego ruchu. Mijać należy z lewej strony. W razie spotkania spłoszonych koni, pijanego, czy też przepędzanego bydła, kierowca winien samochód wstrzymać do czasu opróżnienia drogi. Przy mijaniu wojska, pochodów, pogrzebów, procesji lub przy wyjeździe z bram domów, na skrajach ulic, mijając przystanki tramwajowe, kościoły, szkoły, lub wogóle przy większych skupieniach ludzi, należy bezwarunkowo zwalniać bieg samochodów. Jako sygnał ostrzegawczy dozwolona jest tylko zwykła trąbka samochodowa. Używanie różnych syren, klaksonów, gwizdawk, przeraźliwych sygnałów, a szczególnie gwizdków policyjnych surowo zabronione. Równie surowo jest wzbronione w miastach jazda z otwartym wypustem wydechowym, pozwalającym na wypuszczenie gazów z pominięciem tłumika. Podczas postoju samochodu motor powinien być wstrzymany. Pozostawienie samochodu na ulicy bez dozoru jest niedozwolone. Przy zatrzymywaniu się na ulicach samochody powinny stać przy chodnikach w jednym rzędzie, narówni z innymi pojazdami. Zagradzanie wjazdów do bram jest wzbronione. Z nastaniem zmierzchu, a jednocześnie z zapaleniem latarni miejskich, samochód powinien być oświetlony dwoma latarniami bocznymi oraz tylną oświetlającą numer. Używanie zbyt rażących reflektorów w obrębie miasta jest niedozwolone. Dla samochodów publicznych, jak dorożki i omnibusy, prócz powyższych przepisów, obowiązują jeszcze uzupełniające dodatkowe przepisy. Samochodami można jeździć po ulicach st. m. Warszawy po zarejestrowaniu samochodu w wydziale ruchu kołowego przy komendancie policji. Celem otrzymania pozwolenia należy złożyć piśmienne podanie do komendanta policji m. st. Warszawy. W podaniu trzeba wymienić: a) imię i nazwisko podającego, b) adres, c) datę i miejsce urodzenia, d) przynależność państwową, e) świadectwo lekarskie, f) fotografię nienaklejoną w dwóch egzemplarzach. Aby otrzymać pozwolenie, potrzeba: a) mieć 18 lat skończonych i być dobrego prowadzenia się, b) umieć czytać i pisać (świadectwo szkolne), c) przedstawić świadectwo lekarskie upewniające o braku wad organicznych, jak kalectwo, epilepsja, choroby serca, krótki wzrok lub tępy słuch, d) przedstawić świadectwo o niekaralności przez sądy, e) znać przepisy dotyczące kursowania samochodów, f) wykazać przed komisją egzaminacyjną dostateczne przygotowanie fachowe i uzdolnienie do prowadzenia samochodu. Przy egzaminach komisja kieruje się poniższymi pojęciami i prócz obowiązku stałego posiadania pozwolenia na jazdę i świadectwa oględzin samochodu, okazywanych na każde wezwanie policji, kierowca samochodu powinien wiedzieć, że jest odpo-

wiedzialny za umieszczenie znaków samochodu na właściwych miejscach, tudzież w i swoim czasie oświetlenie tylnego znaku; że przed każdym wyjazdem kierowca powinien się upewnić o poprawnym stanie samochodu i że obowiązany jest do szczególnej ostrożności w prowadzeniu i obsłudze powierzonego mu samochodu. Prócz wyżej wyliczonych obowiązków komisja sprawdzi, czy kierowca wie, że przed zejściem z samochodu powinien zatrzymać motor i zaciśnąć hamulec; że, oddalając się od samochodu, powinien uniemożliwić puszczenie go w ruch przez osoby niepowołane, tudzież, że powinien usilnie dbać o to, aby motor samochodu nie hałasował, nie dymił i nie swędził, na koniec, że powinien zawsze panować nad samochodem i we wszystkich okolicznościach pamiętać o swoich obowiązkach.

Przy dozwolonej szybkości w mieście najwyższej 20-tu klm. na godzinę, a dla samochodów towarowych 15-tu klm., należy jechać wolno i ostrożnie i mieć możność natychmiastowego zatrzymania samochodu: a) na ulicach wąskich i krętych, b) po nastaniu zmroku lub podczas mgły, c) przy skręcaniu z ulicy w ulicę, d) przy krzyżowaniu i wylotach ulic, e) przy mijaniu wjazdów, f) przy wjeżdżaniu do bram, g) przy przejeździe szyn, h) przy przejeździe wąskich mostów, i) podczas ślizgawicy, gdy hamulce mogą zawodzić i wogóle tam, gdzie panuje duży ruch. Przy skręcaniu w boczną ulicę sygnalizuje się za dnia a) podniesieniem prawej ręki, co znaczy „zatrzymaj się”, b) ręką utrzymaną poziomo oznacza „kierunek jazdy”, w nocy oznacza się światłem (latarką). Kierowca powinien zawsze uprzedzić trąbką sygnałową o zbliżeniu się samochodu zarówno jadących z przeciwnej strony jak i tych, których ma mijać, oraz ludzi przechodzących przez ulicę, jeźdźców, cyklistów, poganiaczy przepędzających bydło i t. p. W razie jednak płoszenia się koni należy przerwać trąbienie, jeżeli kierowca zauważy, że spłoszone samochodem konie mogą spowodować wypadek, powinien natychmiast zatrzymać samochód, a w potrzebie i motor. Na wołanie lub znak jakiegokolwiek funkcjonariusza policji należy samochód zatrzymać. Skręcając w inną ulicę, w prawo należy dać sygnał ręką i skrócić małym łukiem, zaś skręcając w ulicę w lewo, należy dać sygnał ręką i koniecznie objechać dużym łukiem. To samo obowiązuje przy jeździe po wąskiej i krętej ulicy. Kierowca samochodu obowiązany jest skrócić z wczesności i dostatecznie w prawo dla ustąpienia nadjeżdżającym z przeciwnej strony innym pojazdom, jeźdźcom, cyklistom i t. p. W razie napotkanych ku temu chwilowych przeszkód, należy samochód zatrzymać tak długo, dopóki się jezdni nie opróżni. Mijając inne wozy, jeźdźców i cyklistów i t. p. jadących w tym samym kierunku należy mijać tylko z lewej ich strony. Natomiast tramwajów omijać z lewej strony nie można. Kierowcy nie stosujący się do powyższych przepisów będą pozbawieni pozwoleń na prowadzenie samochodów.

(D. c. n.)

ROZKAZY KOMENDANTA ST. M. WARSZAWY.

Rozkaz z d. 10 IV 1920 r. № 1235
W okresie letnim, t. j. od d. 1 kwietnia do 30 września r. b. czas urzędowania w soboty w Komendzie i komisariatach P. P. Okręgu m. stoł. Warszawy trwać będzie zamiast siedmiu — pięć godzin, t. j. od g. 8 m. 30 r. do 1 m. 30 pp.

r. b. do 10 komisariatu i pełni obowiązki podkomisarza.

Rozkaz z d. 13 IV 1920 r. № 1237
W sali licytacyjnej Warsz. T-wa Pożyczkowego na zastaw ruchomości (pl. Warecki 2) odbywać się będzie w ciągu 4-ch dni sprzedaż z licytacji zastawów w swoim czasie nieprolongowanych i niewykupionych.

Rozkaz z d. 13 IV 1920 r. № 1237
Pp. Komisarze pouczają podwładnych funkcjonariuszów, że ambasady i poselstwa państw obcych korzystają z prawa eksterytorjalności.

Wszelkie wkraczanie organów policji na terytorja ambasad i poselstw bez uprzedniego wezwania ze strony ich członków jest niedopuszczalne. Winnych pociągać będą do surowej odpowiedzialności. Zaznaczam, że w stosunku do członków ambasad i poselstw funkcjonariusze policji zachować winni jaknajdalej idącą uprzejmość.

Rozkaz z d. 11 IV 1920 r. № 1236
Przeniesiony przez Komendę Główną P. P. z Komendy P. P. pow. Warszawskiego komisarz Henryk Wencel przydzielony został z dn. 15 marca